

ผลการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพต่อสมรรถนะการทำงานร่วมกัน แบบสหสาขาวิชาชีพและความสุขของนักศึกษา

Effectiveness of Inter-Professional Education to Collaborative Competency of Inter-Professional Practice and Happiness of Undergraduate Students

ณัฐนันท์ วรสุข¹ สุริยะ ปิยะผดุงกิจ² สุตitech ศิริพิพัฒน์กุล³

Nattanan worasuk¹ Suriya piyapadundkit² Sutihep siripattanakul³

¹วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จังหวัดนนทบุรี, สถาบันพระบรมราชชนก ²โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า ³มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹Borommarajonani College of Nursing Changwat Nonthaburi, Praboromarajchanok Institute,

²Pranangkla hospital, ³Kasetsart University

Correspondence author: Nattanan worasuk; Email: khunnong@bcnnon.ac.th

Received: February 21, 2020 Revised: July 21, 2020 Accepted: August 17, 2020

บทคัดย่อ

การจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพมีความสำคัญในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อเตรียมนักศึกษาเข้าสู่โลกการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ การวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลหลังการทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพต่อสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพและความสุขของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของ 4 สาขาวิชาชีพที่สมัครใจเข้าร่วมวิจัย จำนวนทั้งหมด 26 คน ประกอบด้วย นักศึกษาวิชาชีพพยาบาลจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี จังหวัดนนทบุรี นักศึกษาวิชาชีพแพทย์จากโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า นักศึกษาวิชาชีพครูจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นักศึกษาวิชาชีพวิศวกรรม ที่อาสาสมัครเข้าร่วมการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นกิจกรรมการเรียนรู้แบบสหสาขาวิชาชีพ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ (The Interprofessional Collaborative Competency Attainment Survey: ICCAS) และแบบสอบถามความสุขของนักศึกษา (Oxford Happiness Questionnaire: OHQ) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาหลังการเรียนร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.13$, $SD = .16$) โดยพบรายละเอียดสมรรถนะแต่ละด้าน ดังนี้ สมรรถนะด้านการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.29$, $SD = .18$) ตามด้วย ด้านการค้นคว้าปัญหาและการจัดการข้อขัดแย้ง และด้านการทำงานเป็นทีมซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากัน ($\bar{x} = 4.15$, $SD = .16$) ด้านบทบาทและการทำหน้าที่ ($\bar{x} = 4.13$, $SD = .16$) ด้านการทำงานร่วมกัน ($\bar{x} = 4.08$, $SD = .15$) ด้านการเน้นผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง ($\bar{x} = 3.96$, $SD = .15$) และความสุขของนักศึกษาหลังการเรียนแบบสหสาขาวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 5.22$, $SD = .44$) ข้อเสนอสถาบันการศึกษาควรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี

คำสำคัญ: จิการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ; สมรรถนะการทำงานร่วมกัน; ความสุขของนักศึกษา

Effectiveness of Inter-Professional Education to Collaborative Competency of Inter-Professional Practice and Happiness of Undergraduate Students

Nattanan worasuk¹ Suriya piyapadundkit² Sutithep siripipattanakul³

¹Borommarajonani College of Nursing Changwat Nonthaburi, Praboromarajchanok Institute,

²Pranangklaow hospital, ³Kasetsart University

Correspondence author: Nattanan worasuk; Email: khunnong@bcnnon.ac.th

Received: February 21, 2020 Revised: July 21, 2020 Accepted: August 17, 2020

Abstract

Inter-Professional Education (IPE) is considered to be essential to prepare students to readily work as a part of an interdisciplinary team. A quasi experimental research with one group posttest-design was conducted to examine the effectiveness of IPE on collaborative competency of Inter-professional practice and happiness of undergraduate students. The sample consisted of 26 undergraduate students selected by volunteer sampling, including fourth year nursing students from Borommarajonani College of Nursing Changwat Nonthaburi, medical students from Pranangklaow Hospital, teaching profession students from Kasetsart University, and IT engineering students. The Interprofessional Collaborative Competencies Attainment Survey: ICCAS and Oxford Happiness Questionnaire: OHQ were used. Data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation. The results showed that overall competency level was high (mean 4.13, SD=.16). Analysis of each domain found that the communication competency was at a high level (mean 4.29, SD=.18), followed by conflict management/resolution and team functioning (mean 4.15, SD=.16), roles and responsibilities (mean 4.13, SD=.16), collaboration (4.08, SD=.15), and patient/family-centered approach (mean 3.96, SD=.15). Happiness of undergraduate students was high (mean 5.22, SD=.44). The educational institutes should continuously apply inter-professional education for their students every year.

Keywords: inter-professional education; collaborative competency; happiness of students

ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัจจุบันหน่วยบริการด้านสาธารณสุขมีการเตรียมรับสถานการณ์ของโรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำซึ่งรุนแรงมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนทำให้เจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขต้องร่วมมือกันดูแลสุขภาพของประชาชนโดยการทำงานร่วมกันเป็นทีมแบบสหสาขาวิชาชีพ (Inter-Professional Practice: IPP)¹ ทั้งในและนอกโรงพยาบาล บุคลากรทางการแพทย์ทุกสาขาที่เกี่ยวข้องต้องได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมในการทำงานร่วมกันตามแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข)² โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ “ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน” เพื่อรับมือกับโรคในยุคปัจจุบัน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขต้องรวมพลังกันทุกภาคส่วนและจากนโยบายการพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขให้มีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมแบบสหสาขาวิชาชีพ (patient care team) เพื่อดูแลสุขภาพประชาชน การพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพที่ปฏิบัติงานเป็นหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข³ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนกำลังคนด้านสุขภาพที่กำลังศึกษาอยู่เป็นหน้าที่ของสถานศึกษา ดังนั้นการพัฒนาและเตรียมนักศึกษาเพื่อเข้าสู่วิชาชีพจึงเป็นบทบาทสำคัญของสถาบันการศึกษาที่จะต้องเตรียมความพร้อมของนักศึกษาเข้าสู่วิชาชีพแต่ละสาขาวิชาชีพด้านสุขภาพ

การจัดการศึกษาทางด้านสุขภาพ ต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตรวมทั้งตามนโยบายในการผลิตบุคลากร ให้เป็น คนดี คนเก่ง และมีความสุขตามมาตรฐานสากล (World Health Organization: WHO)⁴ สถาบันการศึกษาด้านสุขภาพต้องมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามนโยบายด้านสาธารณสุข การจัดการเรียนการสอนบุคลากร ทั้งแพทย์ พยาบาล และวิชาชีพอื่น ๆ ต้องเป็นไปตามเป้าหมายของประเทศ ในปี พ.ศ. 2560 จากสถิติประชาชนมีอายุยืนยาวขึ้นมีจำนวน 66,188,503 คน⁵ ทำให้ค่าใช้จ่ายทางด้านสุขภาพ เพิ่มมากขึ้นหลายเท่าตัวตามแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติฉบับที่ 12 เพื่อให้ประชาชนพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพได้รวมทั้งประชาชนสามารถร่วมมือกันดูแลสุขภาพของคนในชุมชนซึ่งกันและกันจะส่งผลทำให้ระบบสุขภาพของประเทศยั่งยืน⁶ เป็นการรับมือให้ทันต่อสถานการณ์ทางด้านสาธารณสุขในปัจจุบันเป้าหมายทันต่อสถานการณ์แก้ปัญหาด้านสาธารณสุข ดังนั้นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาการทำงานร่วมกันเป็นทีมแบบสหสาขาวิชาชีพและนักศึกษาจำเป็นต้องได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนจบการศึกษาเข้าสู่การทำงานด้านสาธารณสุข

การทำงานเป็นทีมแบบสหสาขาวิชาชีพสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ ที่ทำให้เกิดประสบการณ์ การเรียนรู้แบบสหสาขาวิชาชีพ ให้ทำงานเป็นทีม มองเป้าหมายการทำงานเพื่อสุขภาพของประชาชนสามารถพัฒนาตนเองในยุคที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นการรวมพลังด้านสุขภาพแบบสหสาขาวิชาชีพ (Inter-Professional Practice-IPP) เป็นเรื่องสำคัญที่จะแก้ปัญหาด้านสาธารณสุขในระดับประเทศ การจัดการศึกษาแบบสหสาขาวิชาชีพเป็นการจัดการศึกษาแนวใหม่ ให้กับโลกยุคปัจจุบัน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแนวนี้นี้ช่วยให้การพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และการสาธารณสุขร่วมกันเป็นแบบสหสาขาวิชาชีพ การจัดการศึกษาด้านสุขภาพจะต้องจัดการศึกษาให้ตอบโจทย์สังคมและนโยบายการพัฒนาประเทศในการดูแลสุขภาพของประชาชน (population health) และโดยใช้หลักการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้มาปรับใช้ในการเรียนและการทำงานร่วมกัน (learning together and working together)¹ กมลรัตน์ เทอร์เนอร์ และคณะ⁷ ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21 ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพเพื่อเพิ่มสมรรถนะนักศึกษา

การจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพต่อสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพและความสุขของนักศึกษา เรื่องนี้ ใช้การจัดการเรียนการสอนที่มีการออกแบบในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ ตาม The Inter-Professional Collaborative Competency Attainment Survey: ICCAS⁸ กษกร รักรุ่ง และคณะ⁹ ทำการศึกษา ความพร้อมในการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษบุรีธานี ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนการสอนแบบสหวิชาชีพ

(IPE) ในระดับมาก ความพร้อมของนักศึกษามีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ ในขณะที่ วิจัยรอง ลาวัณย์ศิริ และอาศุ วัฒนกุล¹⁰ ศึกษาความสับสนกับสมรรถนะในการทำงานของบุคลากรในส่วนกลางของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) พบว่าความสุขในการทำงานของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าความสุขมีผลต่อการทำงาน ดังนั้นสถาบันการศึกษาด้านสุขภาพควรมีการเตรียมความพร้อมและทำการศึกษาค้นคว้าพัฒนาสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพและความสุขในการเรียนของนักศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้านสุขภาพ (health professional education)⁴ เป็นการพัฒนานักศึกษาก่อนจบการศึกษาเข้าสู่วิชาชีพในการทำงานด้านสาธารณสุขต่อไป

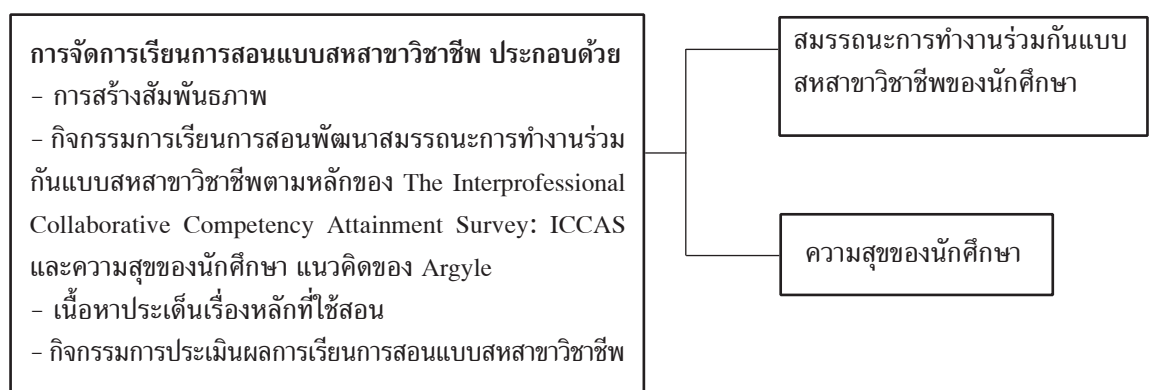
การพัฒนานักศึกษาก่อนจบการศึกษาเข้าสู่วิชาชีพแบบสหสาขาวิชาชีพความสุขเป็นสิ่งที่สำคัญมากของการจัดการเรียนการสอน ในการพัฒนานักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ มีความรู้ มีสติปัญญา และมีความสุข การส่งเสริมให้นักศึกษามีความสุขในการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพนี้ใช้แนวคิดทฤษฎีของ Argyle¹¹ ความสุข เป็นความคิดที่ถูกต้องมีเหตุผลตรงตามความเป็นจริง ยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นและคิดไปในด้านดี (positive thoughts) ต่อตนเอง โลก และอนาคต ฉะนั้นที่ รวสุขและคณะ¹² ศึกษากิจกรรมเสริมสร้างความสุขของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี พบว่านักศึกษาสามารถเสริมสร้างความสุขของตนเองได้ ถ้าใช้กระบวนการปรับโครงสร้างความคิด ผู้วิจัยจึงสอดแทรกกิจกรรมเสริมสร้างความสุขของตนเองตามทฤษฎีปรับโครงสร้างความคิด (cognitive restructuring) ในแผนการเรียนรู้เพื่อให้ นักศึกษาปรับมุมมองที่ทำให้ตนเองมีความสุขเพิ่มขึ้น

การจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี ยังไม่มีการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ แต่การจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพเป็นที่ยอมรับว่าจะช่วยพัฒนานักศึกษาให้มีความสมรรถนะการทำงานร่วมกับวิชาชีพอื่น ๆ และถูกพิจารณาว่าเป็นเรื่องที่น่าเป็นไปตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยและคณะ จึงสนใจศึกษาวิจัย เรื่องผลการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพต่อสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพและความสุขของนักศึกษา เพื่อนำผลการศึกษามาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษา ประชาชน สถาบันการศึกษาและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพต่อสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพและความสุขของนักศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

1. สมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพหลังการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพอยู่ในระดับสูง
2. ความสุขของนักศึกษาหลังการเรียนแบบสหสาขาวิชาชีพอยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นแบบกึ่งทดลองกลุ่มเดียวเพื่อศึกษาสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพและความสุขของนักศึกษาหลังการเรียนแบบสหสาขาวิชาชีพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาวิชาชีพพยาบาล ปี 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 102 คน นักศึกษาวิชาชีพแพทย์ชั้นปีที่ 4 โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จำนวน 30 คน นักศึกษาวิชาชีพครูคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 25 คน และนักศึกษาวิชาชีพวิศวกรรมจำนวน 30 คน รวมจำนวน 187 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาศึกษาวิชาชีพที่สมัครใจและสะดวกเข้าร่วมวิจัย ทำการคัดเลือกโดยใช้วิธีการสมัครใจ (volunteer sampling) โดยผู้วิจัยติดต่อกับอาจารย์ที่รับผิดชอบดูแลนักศึกษาแพทย์ที่ศูนย์แพทย์ชั้นคลินิกโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า และวิชาชีพอื่น ติดต่อกับอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาและผู้วิจัยได้ประสานสัมพันธ์กับนักศึกษาโดยตรง ส่วนนักศึกษาวิชาชีพวิศวกรรมนักศึกษาขอสมัครเข้าร่วมเรียนแบบสหสาขาวิชาชีพด้วยตนเอง ประกอบด้วย นักศึกษาวิชาชีพพยาบาล ปี 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี จำนวน 8 คน นักศึกษาวิชาชีพแพทย์ชั้นปีที่ 4 โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จำนวน 5 คน นักศึกษาวิชาชีพครูคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 5 คน และนักศึกษาวิชาชีพวิศวกรรมจำนวน 8 คนรวมตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 26 (รับอาสาสมัครวิชาชีพละ 10 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 30 และติดภารกิจเข้าเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 เหลือ 26 คน)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพตาม ICCAS⁸ และความสุขโดยใช้แนวคิดของ Argyle¹¹ ประกอบด้วย 6 กิจกรรม ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ มีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การสร้างสัมพันธภาพ : ใช้เวลา 30 นาที

กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาสมรรถนะการเรียนและการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ: ใช้เวลา 7 ชั่วโมง 30 นาที

กิจกรรมที่ 3 การเรียนรู้การส่งเสริมสุขภาพในการชะลอไตเสื่อม เนื่องจากในการเยี่ยมบ้านในวิชาครอบครัวและชุมชน 1 อาจารย์ผู้วิจัยมีหลักการสอนเรื่องการดูแลโรคไตในชุมชนเป็นนวัตกรรมการดูแลประชาชน ซึ่งสามารถใช้ในการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพได้ และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารร่วมด้วย: ใช้เวลา 7 ชั่วโมง

กิจกรรมที่ 4 ศึกษาสถานการณ์จริงการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตในชุมชน: ใช้เวลา 7 ชั่วโมง

กิจกรรมที่ 5 การเรียนรู้การออกแบบสื่อการให้ความรู้เรื่องการดูแลชะลอไตเสื่อม: ใช้เวลา 14 ชั่วโมงใน 2 สัปดาห์

กิจกรรมที่ 6 การเรียนรู้การประเมินผลและการปิด Class การเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ กิจกรรมให้ข้อคิดการทำงานร่วมกันจากอาจารย์แพทย์ และ อาจารย์พยาบาล กิจกรรมการมอบหมวกที่ระลึก โดย อาจารย์แพทย์: ใช้เวลา 7 ชั่วโมง

การออกแบบกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนและการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษา เพื่อพัฒนาสมรรถนะตาม ICCAS⁸ และความสุขตามแนวคิดของ Argyle¹¹ ซึ่งกล่าวว่าความสุขเป็นความรู้สึกของแต่ละบุคคล ต่อตนเอง

โลก และอนาคต โดยสอดแทรกแนวคิดเชิงบวก การไม่ตัดสินผู้อื่นในด้านลบ เห็นคุณค่าตนเองและผู้อื่นรวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์¹² ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แผนการเรียนรู้ที่ตอบสนอง 6 ด้านและความสุขของนักศึกษา

การจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ	สมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ						ความสุข
	ด้าน 1	ด้าน 2	ด้าน 3	ด้าน 4	ด้าน 5	ด้าน 6	
1. การสร้างสัมพันธภาพ กิจกรรมทำความรู้จักของนักศึกษา	*		*				*
2. การฟังอย่างเข้าใจ/สะท้อนคิด กิจกรรม เรื่องเล่า “เพราะฉันขึ้นตะวันจึงขึ้น”	*	*	*			*	*
3. การคิดและปฏิบัติเชิงสร้างสรรค์/สะท้อนคิด กิจกรรม เรื่อง “คุณค่าสิ่งที่มี”	*	*	*	*		*	*
4. การทำงานเป็นทีม/ความสามัคคี/สะท้อนคิด กิจกรรม เรื่อง “พลังที่เรามี”	*	*	*	*		*	*
5. การประยุกต์ใช้ความรู้จากทฤษฎี (ร่วมกันคิด) การออกแบบสื่อให้ความรู้เรื่องการดูแลชะลอไตเสื่อม	*	*	*	*	*	*	*
6. การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติ (ร่วมกันทำ) ให้ความรู้กับคนในชุมชน	*	*	*	*	*	*	*

หมายเหตุ* ด้าน1:ด้านการสื่อสาร/ด้าน2:ด้านการค้นหาปัญหาและการจัดการกับข้อขัดแย้ง/ด้าน3:ด้านบทบาทและการทำหน้าที่/ด้าน4:ด้านการทำงานร่วมกัน/ด้าน5:ด้านการเน้นผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง/ด้าน6:ด้านการทำงานเป็นทีม

2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

2.1. แบบสำรวจสมรรถนะในการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ (The Interprofessional Collaborative Competency Attainment Survey: ICCAS)⁸ เป็นแบบประเมินที่แปลจากภาษาอังกฤษในปี พ.ศ. 2561 โดยนุสรา ประเสริฐศรี แปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านตรวจสอบโดยการแปลกลับเป็นภาษาอังกฤษประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งหมด 20 ข้อ และนำไปทดสอบความเชื่อมั่นด้วย Cronbach's alpha ได้เท่ากับ .76 ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับการแปลผลสมรรถนะจากต้นฉบับภาษาไทยที่แปลผลเป็น 5 ด้าน มาเป็นการแปลผลสมรรถนะรายด้าน 6 ด้านประกอบด้วย สมรรถนะด้านการสื่อสาร ด้านการค้นหาปัญหาและการจัดการกับข้อขัดแย้ง ด้านบทบาทและการทำหน้าที่ ด้านการทำงานร่วมกัน ด้านการเน้นผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง และด้านการทำงานเป็นทีม แบบสำรวจนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับมากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) น้อยที่สุด (1 คะแนน) คะแนนรวมมีค่าตั้งแต่ 20-100 แต่แปลผลโดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1-5 แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับสูง	มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	3.67 – 5.00	คะแนน
ระดับปานกลาง	มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	2.34 – 3.66	คะแนน
ระดับต่ำ	มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	1.00 – 2.33	คะแนน

2.2 แบบสอบถามความสุข (Oxford Happiness Questionnaire: OHQ) เป็นแบบสอบถามความสุขของ Argyle¹¹ โดย OHQ ถูกนำไปใช้ในมหาวิทยาลัย Oxford และมหาวิทยาลัยอื่นๆ รวมทั้งถูกนำไปศึกษาหาความสัมพันธ์กับ

เครื่องมือมาตรฐานอื่น เช่น Depression-Happiness Scale และ the Beck Depression Inventory^{11,13} ซึ่งฉันทนันท์ วรสุข และคณะ¹² แปลเอกสารจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านตรวจสอบการแปลจากภาษาอังกฤษ และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) ได้ค่าความตรงเท่ากับ .83 ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 29 ข้อ แต่ละข้อคำถามมี 6 ตัวเลือก คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1 คะแนน) ไม่เห็นด้วยปานกลาง (2 คะแนน) ไม่เห็นด้วยเล็กน้อย (3 คะแนน) เห็นด้วยเล็กน้อย (4 คะแนน) เห็นด้วยปานกลาง (5 คะแนน) เห็นด้วยอย่างยิ่ง (6 คะแนน) โดยแปลผลคะแนนเป็น 5 ระดับ¹³ คือ

ระดับน้อย	มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	1.0-1.99	คะแนน
ระดับค่อนข้างน้อย	มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	2.00-2.99	คะแนน
ระดับปานกลาง	มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	3.00-3.99	คะแนน
ระดับค่อนข้างมาก	มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	4.00-4.99	คะแนน
ระดับมาก	มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	5.00-6.00	คะแนน

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี (เอกสารรับรองโครงการวิจัยในมนุษย์ หมายเลข BNC REC 09/2561 วันที่รับรอง 12 มิถุนายน 2561) และการดำเนินการศึกษากระทำภายใต้ความยินยอมของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยและผู้เข้าร่วมวิจัยได้รับทราบกระบวนการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และรับทราบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีสิทธิ์ที่จะออกจากการเข้าร่วมกิจกรรมได้ทุกเมื่อ ตลอดเวลาในการวิจัย ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลทุกอย่างเป็นความลับและนำเสนอโดยไม่เปิดเผยรายชื่ออาสาสมัคร พร้อมทั้งรายงานผลการวิจัยในภาพรวม

วิธีดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ

เป็นการสอนนอกหลักสูตร นักกลุ่มตัวอย่างมาเรียนที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี ดำเนินการตามแผนการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ รวม 6 ครั้ง ครั้งละ 1 วัน (วันละ 7 ชั่วโมง) ใช้เวลา 6 สัปดาห์ และออกแบบแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองระดับ ด้านการสื่อสาร ด้านการค้นคว้าปัญหาและการจัดการกับข้อขัดแย้ง ด้านบทบาทและการทำหน้าที่ ด้านการทำงานร่วมกัน ด้านการเน้นผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง ด้านการทำงานเป็นทีมและความสุขของนักศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้และวิธีการเรียน

กิจกรรม	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีการเรียน
1. การสร้างสัมพันธภาพ (ใช้เวลา 30 นาที)	แผน 1 กิจกรรมทำความรู้จัก 1.1 โดยให้แต่ละสาขาวิชาชีพ มองวิชาชีพของตนเอง แต่ละอาชีพ นักศึกษาฝึกคิดตามความเป็นจริง โดยออกแบบเป็นข้อความบ่งบอกถึงตัวตนแต่ละสาขาวิชาชีพ 1.2 กิจกรรมเกมนาฬิกา 1.3 กิจกรรมแบ่งกลุ่มแบบสหสาขาวิชาชีพและคิดสัญลักษณ์ ของกลุ่มสหสาขาวิชาชีพ	-แนะนำตัว ให้รับบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ในแต่ละวิชาชีพ ฝึกการสื่อสาร ให้นักศึกษาที่มาแต่ละสถาบันร่วมกันบอก บทบาทหน้าที่วิชาชีพตนเอง - จัดนักศึกษา แบ่งเดิน 2 วง ส่วนกันยืน ทักทาย แนะนำตัว แบบสหสาขาวิชาชีพ - ตั้งชื่อกลุ่มสหสาขาวิชาชีพและแนะนำ กลุ่มของตนเอง ฝึกการทำงานเป็นทีม

กิจกรรม	แผนการจัดการเรียนรู้	วิธีการเรียน
2. การพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ (ใช้เวลา 7 ชั่วโมง 30 นาที)	แผน 2 กิจกรรมจัดกลุ่มนักศึกษาแบบสหสาขาวิชาชีพ 2.1 การฟังอย่างเข้าใจ/สะท้อนคิด กิจกรรม เรื่องเล่า “เพราะฉันขันตะวันจิ้งจัน” 2.2 การคิดเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมเรื่อง “คุณค่าสิ่งที่มี” - การเห็นคุณค่าตนเองและเห็นคุณค่าของผู้อื่น - การทำงานที่มีการสื่อสารให้เข้าใจกัน ว่า ใคร ทำอะไร ทำที่ไหน ทำเมื่อไหร่ ทำอย่างไร - การมองเป้าหมายของการทำงานร่วมกัน 2.3 กิจกรรมเรื่อง “พลังที่เรามี” เป็นเกมส์การทำงานร่วมกัน	- การฝึกทักษะการฟัง และการคิดจินตนาการ สร้างแผนที่ความคิดเป็นภาพ - การสะท้อนคิดกับตนเอง - การสะท้อนคิดกับกลุ่ม - การแลกเปลี่ยนความคิดเชิงสร้างสรรค์ - การสะท้อนความคิดของตนเอง และการสะท้อนคิดกับกลุ่มการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักการทำกิจกรรม
3. การเรียนรู้การส่งเสริมสุขภาพในการชะลอไตเสื่อมและการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร (ใช้เวลา 7 ชั่วโมง)	แผน 3 การเรียนรู้การส่งเสริมสุขภาพในการชะลอไตเสื่อมและการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ในเนื้อหาความรู้และการเรียนรู้ในการออกแบบการใช้สื่อในการให้ความรู้กับประชาชน	- การบรรยาย - การทดลองปฏิบัติ - การแลกเปลี่ยนความคิดเชิงสร้างสรรค์
4. ศึกษาสถานการณ์จริง การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไตในชุมชน (ใช้เวลา 7 ชั่วโมง)	แผน 4 การเรียนรู้ภาคปฏิบัติลงพื้นที่ ดูการล้างไตผู้ป่วยในชุมชน	- ศึกษาสภาพการณ์จริงเพื่อเรียนรู้เก็บข้อมูลเชิงประจักษ์
5. การเรียนรู้การออกแบบสื่อการให้ความรู้เรื่องการดูแลชะลอไตเสื่อม (14 ชั่วโมง ใน 2 สัปดาห์)	แผน 5 แผนการเรียนรู้แบบสหสาขาวิชาชีพในการออกแบบสื่อการสอนสำหรับกลุ่มเป้าหมายในชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - การทดลองปฏิบัติ - การสะท้อนคิด
6. การเรียนรู้การประเมินผลและการปิด Class การเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ -กิจกรรมให้ข้อคิดการทำงานร่วมกันจากอาจารย์แพทย์ และ อาจารย์พยาบาล -กิจกรรมการมอบหมวกที่ระลึก โดย อาจารย์แพทย์ (7 ชั่วโมง)	แผน 6 แผนการเรียนรู้การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน การให้ข้อคิดในการทำงานร่วมกันจากอาจารย์แพทย์ อาจารย์พยาบาลผู้สอน และมอบหมวกที่ระลึกที่มีชื่อของนักศึกษาที่หมวก ของตนเอง มอบให้นักศึกษาทุกคน ในการปิด Class การเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ	- การรู้จักให้และรู้จักรับ - การให้ข้อคิดเชิงสร้างสรรค์ - การสื่อสาร - การฟังอย่างตั้งใจ - การสะท้อนคิด - การประเมินผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยประเมินสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพจากกลุ่มตัวอย่างหลังการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพครบ 6 กิจกรรมตามแผน ด้วยแบบสำรวจสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ
2. ผู้วิจัยสอบถามความสุขของนักศึกษา หลังการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพในครั้งสุดท้ายทันที โดยใช้แบบสอบถามความสุข

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดย จำนวน และร้อยละ
2. สมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ และ ความสุขของนักศึกษาวิเคราะห์ โดย ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ภายหลังการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพพบว่า สมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ และความสุขของนักศึกษาได้ผลดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n=26)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	12	46.16
หญิง	14	53.85
นักศึกษาสหสาขาวิชาชีพ		
นักศึกษาวิชาชีพแพทย์	5	19.23
นักศึกษาวิชาชีพพยาบาล	8	30.77
นักศึกษาวิชาชีพครู	5	19.23
นักศึกษาวิชาชีพวิศวกรรม	8	30.77

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 26 คน เพศหญิง มากกว่า เพศชาย ทุกคนเป็นนักศึกษาสหสาขาวิชาชีพ ประกอบด้วยวิชาชีพพยาบาลเท่ากับวิชาชีพวิศวกรรม 8 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 นักศึกษาวิชาชีพแพทย์เท่ากับวิชาชีพครู 5 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23 นักศึกษามาจากต่างสถาบันกัน

ตารางที่ 4 แสดงสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพและความสุขของนักศึกษา

สมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพและความสุข	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
สมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ			
สมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพภาพรวม	4.13	.16	สูง
- ด้านการสื่อสาร (communication)	4.29	.18	สูง
- ด้านการค้นหาคำปัญหาและการจัดการกับข้อขัดแย้ง (conflict management/resolution)	4.15	.16	สูง

สมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพและความสุข	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
- ด้านการทำงานเป็นทีม (team functioning)	4.15	.16	สูง
- ด้านบทบาทและการทำหน้าที่ (roles and responsibilities)	4.13	.16	สูง
- ด้านการทำงานร่วมกัน (collaboration)	4.08	.15	สูง
- ด้านการเน้นผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง (patient/family-centered approach)	3.96	.15	สูง
ความสุขของนักศึกษาสหสาขาวิชาชีพ	5.22	.44	มาก

จากตารางที่ 4 สมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.13, SD = .16) โดยพบรายละเอียดสมรรถนะแต่ละด้าน ดังนี้ สมรรถนะด้านการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ = 4.29, SD = .18) ตามมาด้วย ด้านการค้นหาคำปรึกษาและการจัดการข้อขัดแย้ง และด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}$ = 4.15, SD = .16) ด้านบทบาทและการทำหน้าที่ ($\bar{X}$ = 4.13, SD = .16) ด้านการทำงานร่วมกัน ($\bar{X}$ = 4.08, SD = .15) และด้านการเน้นผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง ($\bar{X}$ = 3.96, SD = .15) และความสุขของนักศึกษาหลังการเรียนรู้แบบสหสาขาวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 5.22, SD = .44)

สรุปผลวิจัย

สรุปผลการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพต่อสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพและความสุขของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา 4 สาขาวิชาชีพ ประกอบด้วยนักศึกษาวิชาชีพพยาบาล นักศึกษาวิชาชีพแพทย์ นักศึกษาวิชาชีพครุ และนักศึกษาวิชาชีพวิศวกรรม สรุปผลตามตอบวัตถุประสงค์การวิจัย พิสูจน์สมมุติฐานการวิจัยและผลที่ได้จากการวิจัยดังนี้

1. สรุปผลของการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพต่อสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ สมรรถนะภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับสูง โดยพบว่าสมรรถนะด้านการสื่อสารได้คะแนนสูงที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ตามมาด้วย สมรรถนะด้านการค้นหาคำปรึกษาและด้านการจัดการกับข้อขัดแย้ง ซึ่งเท่ากันกับด้านการทำงานเป็นทีม ทั้ง 2 ด้าน เป็นลำดับที่ 2 สมรรถนะด้านบทบาทและการทำหน้าที่ เป็นลำดับที่ 3 ด้านการทำงานร่วมกัน เป็นลำดับที่ 4 และด้านการเน้นผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง เป็นลำดับที่ 5 ตามลำดับ สรุปว่าสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพหลังการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพอยู่ในระดับสูงเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย ข้อที่ 1

2. สรุปผลของการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพต่อความสุขของนักศึกษา พบว่า ความสุขของนักศึกษาหลังการเรียนรู้แบบสหสาขาวิชาชีพอยู่ในระดับมากเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 2

อภิปรายผล

การจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพต่อสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพและความสุขของนักศึกษา พบว่าสมรรถนะภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับสูง โดยพบว่าสมรรถนะด้านการสื่อสารอยู่ในระดับสูงที่สุดเป็นลำดับที่ 1 สมรรถนะด้านการค้นหาคำปรึกษาและด้านการจัดการกับข้อขัดแย้ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันกับการทำงานเป็นทีม เป็นลำดับที่ 2 สมรรถนะด้านบทบาทและการทำหน้าที่ เป็นลำดับที่ 3 ด้านการทำงานร่วมกัน เป็นลำดับที่ 4 และ

ด้านการเน้นผู้ป่วยและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง เป็นลำดับที่ 5 เพราะการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพนี้เตรียมความพร้อมโดยออกแบบแผนการเรียนรู้ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการโดยออกแบบพัฒนาสมรรถนะตามแนวคิด ICCAS⁸ ในแผนการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสมรรถนะที่ต้องการ (ดังตารางที่ 1) การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะทุกด้านก่อนการเรียนในเนื้อหาหลักที่กำหนดไว้ (ทั้งภาคทฤษฎี ภาคทดลอง หรือภาคปฏิบัติ) การเตรียมความพร้อมตั้งแต่การวางแผนการเรียนรู้ของนักศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญสอดคล้องกับการศึกษาของ กษกร รักรุ่ง และคณะ⁹ ทำการศึกษาความพร้อมในการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่าความพร้อมในการเรียนการสอนแบบสหวิชาชีพ (IPE) อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับการศึกษาของ กมลรัตน์ เทอร์เนอร์ และคณะ⁷ ศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยบรมราชชนนี ชลบุรี พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในองค์ประกอบที่ 3 กระบวนการเตรียมความพร้อมการจัดการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนั้นการเตรียมความพร้อมในการเรียนด้านสมรรถนะต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อม 1. การสร้างสัมพันธภาพ ใช้กิจกรรมทำความรู้จักของนักศึกษา 2. การฟังอย่างเข้าใจ/สะท้อนคิด ใช้กิจกรรม เรื่องเล่า “เพราะฉันขึ้นตวันจึงขึ้น” 3. การคิดและปฏิบัติเชิงสร้างสรรค์/สะท้อนคิด ใช้กิจกรรม เรื่อง “คุณค่าสิ่งที่เรามี” 4. การทำงานเป็นทีม/ความสามัคคี/สะท้อนคิด ใช้กิจกรรม เรื่อง “พลังที่เรามี” 5. การประยุกต์ใช้ความรู้จากทฤษฎี (ร่วมกันคิด) การออกแบบสื่อให้ความรู้เรื่องการดูแลและดูแลต่อเนื่อง 6. การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติ (ร่วมกันทำ) ให้ความรู้กับคนในชุมชน ในแต่ละกิจกรรมออกแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพ (ดังตารางที่ 1) จึงทำให้สมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง

การจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพต่อความสุขของนักศึกษาพบว่าความสุขของนักศึกษาหลังทดลองอยู่ในระดับมากเพราะในแผนการจัดการเรียนรู้การออกแบบกิจกรรมได้มีการสอดแทรกหลักการเกี่ยวกับความสุขตามแนวคิดของ Argyle¹¹ ซึ่งเป็นความรู้ลึกของแต่ละบุคคล ต่อตนเอง โลก และอนาคต เป็นแนวคิดเชิงบวกการไม่ตัดสินผู้อื่นในด้านลบเห็นคุณค่าตนเองและผู้อื่นรวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐนันท์ วรสุข และคณะ¹² พบว่านักศึกษาอาสาสมัครการวิจัยทุกคนมีความเห็นว่าตนเองสามารถปรับความคิดของตนเองทำให้มีความสุขขึ้นรวมทั้งมีความเห็นว่าการปรับโครงสร้างความคิดไม่ยากสามารถทำได้เนื่องจากการปรับที่ตนเอง การจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องสอดแทรกหลักคิดในการเสริมสร้างความสุขของตนเองสำหรับนักศึกษาด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. แผนการจัดการเรียนการสอนแบบสหวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการทำงานร่วมกันแบบสหสาขาวิชาชีพและมีความสุขของนักศึกษาในงานวิจัยนั้นเป็นการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชนและครอบครัว ซึ่งผู้สนใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอื่นได้ โดยปรับเปลี่ยนเนื้อหาหลักในแผนการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชานั้น ๆ แต่ต้องพิจารณาเลือกผู้เรียนสหสาขาในสาขาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหานั้น

2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพจากงานวิจัยนี้ ผู้สอนจะต้องเข้าใจ การเสริมสร้างความสุข ตามแนวคิดของ Argyle¹¹ และสามารถปรับกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสม ภายใต้แนวคิดการเสริมสร้างความสุข

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษานี้เป็นการศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ ในระดับรายวิชา ซึ่งเป็นการออกแบบกิจกรรม ยังไม่มีการศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบอื่นที่มีผลต่อการจัดการศึกษาแบบสหวิชาชีพ จึงควรมีการศึกษابัณฑิตหรือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่สัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพ
2. ควรมีการศึกษาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบสหสาขาวิชาชีพในคลินิก ซึ่งครอบคลุมสหวิชาชีพในคลินิก ได้แก่ แพทย์ เภสัชกร พยาบาล นักกายภาพบำบัด และโภชนาการ

References

1. Chuenkongkeaw W. Interprofessional education 2nd edition. Bangkok: P.A. Living;2018. (in Thai)
2. Ministry of Public Health. Office of Policy and Strategy. 20 Year National Strategic Plan (Public Health). Bangkok: the ministry;2016. (in Thai)
3. Ministry of Public Health. National Health Commission Office (NHCO). National 10-years manpower development plan (2018–2027). Bangkok: the ministry;2018. (in Thai)
4. The Health Professions Network Nursing and Midwifery office Framework for action on interprofessional education and collaborative practice. Geneva: WHO;2010.
5. National Statistical Office of Thailand. Thai People Statistic. Bangkok: the institute;2017. (in Thai)
6. Ministry of Public Health. Committee for Making Plans. The 12th National Health Development Plan (B.E. 2017–2021). Bangkok: the ministry;2018. (in Thai)
7. Turner K, Leungratanamart L, Reunreang T, Rakkwamsuk S. Development of a pedagogical model to promote 21st century skills of nursing students. Nursing Journal of the Ministry of Public Health 2018;28:127–38. (in Thai)
8. Schmitz CC, Radosevich DM, Jardine P, MacDonald CJ, Trumpower D, Archibald D. The Inter-professional Collaborative Competency Attainment Survey (ICCAS): a replication validation study. J Res Interprof Pract Educ 2016;31:28–34.
9. Rakrung K, Tanjan K, Kedsakool K, Natewong K, Phokpipat K, et al. Readiness in multidisciplinary teaching and learning of second and third year nursing students at Borommarajonani College of Nursing, Surat Thani, Nakhon Si Thammarat, Walailak College. J Public Health Nursing 2018;31:1–3. (in Thai)
10. Lawansiri V, Wattanakul A. Working happiness and competency of personnel at the National Health Security Office (NHSO) headquarter [Thesis]. Bangkok: Kasetsart University;2012. (in Thai)
11. Argyle M. The psychology of happiness. 2nd ed. New York: Routledge Published;2001.
12. Worasuk N, Photisuvan C, Saisophon P. Happiness enhancement activity for nursing students in Borommarajonani College of Nursing, Changwat Nonthaburi. J Health Science Research 2017;11:80–89. (in Thai)
13. Hills P, Argyle M. The Oxford Happiness Questionnaire: a compact scale for the measurement of psychological well-being. The Oxford Happiness Project. Oxford: Oxford Brookes University;2001.